ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Президії ТПП України
від 18 грудня 2014 р. № 44(5)

Р Е Г Л А М Е Н Т

засвідчення Торгово-промисловою палатою України та регіональними торгово-промисловими палатами форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили)

(із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням
Президії ТПП України від 26 квітня 2016 року № 11(6))
(із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням
Президії ТПП України від 28 вересня 2016 р. № 15 (13))
(із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням
Президії ТПП України від 23 лютого 2017 р. № 20(1))
(із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням
Президії ТПП України від 24 травня 2017 р. № 23(5))
(із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням
Президії ТПП України від 16 липня 2018 р. № 36(4))
(із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням
Президії ТПП України від 12 травня 2020 р. № 56(7))
(із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням
Президії ТПП України від 22 вересня 2021 р. № 6(7))

Київ
2021 р.

1. ПРЕДМЕТ І СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Регламент засвідчення Торгово-промисловою палатою України (ТПП України) форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) (далі – Регламент) встановлює порядок засвідчення форс-мажорних обставин (обставини непереборної сили) в системі ТПП України.
1.2. Регламент набирає чинності з 18 грудня 2014 року і діє на всій території України.

2. НОРМАТИВНІ ДЖЕРЕЛА

2.1. Даний Регламент затверджений на підставі:
- Закону України від 02.12.1997 р. № 671/97-ВР «Про торгово-промислові палати в Україні» зі змінами, внесеними згідно із Законами
від 10.01.2002 р. № 2921-III (2921-14),
від 29.06.2010 р. № 2367-VI (2367-17),
від 07.04.2011 р. № 3205-VI (3205-17),
від 16.10.2012 р. № 5461-VI (5461-17),
від 15.04.2014 р. № 1206-VII (1206-18),
від 12.08.2014 р. № 1636-VII (1636-18),
від 02.09.2014 р. № 1669-VII (1669-18),
що визначає компетенцію ТПП України та уповноважених нею регіональних торгово-промислових палат як єдиних органів із засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) в Україні і встановлює перелік обставин форс-мажору (обставин непереборної сили);
- Конвенції ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11.04.1980 р. (Віденська конвенція 1980 року);
- Цивільного кодексу України від 16.01.2003 р. № 435-IV;
- Господарського кодексу України від 16.01.2003 р. № 436-IV;
- Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI;
- Митного кодексу України від 13.03.2012 р. № 4495-VI;
- Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23.09.1994 р. № 185/94-ВР;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 р. № 977 «Деякі питання державного резервного насіннєвого фонду»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 р. № 1235 «Про затвердження переліку обставин, що свідчать про наявність загрози виникнення або накопичення податкового боргу, і доказів існування таких обставин»;
- Наказу Міністерства доходів і зборів України від 10.10.2013 р. № 577 «Про затвердження Порядку списання безнадійного податкового боргу платників податків»;
- Закону України від 16.04.1991 р. № 959-XII «Про зовнішньоекономічну діяльність»;
- Закону України від 24.06.2004 р. № 1877-IV «Про державну підтримку сільського господарства України»;

- Постанови Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 21.06.1995 р. № 444 «Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), що передбачають розрахунки в іноземній валюті»;
- Наказу Міністерства економіки з питань європейської інтеграції України від 06.09.2001 р. № 201 «Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)»;
- Правил користування електричною енергією, затверджених постановою НКРЕ України від 31.07.1996 р. № 28 (у редакції постанови НКРЕ України від 17.10.2005 р. № 910), що регулюють питання засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) в окремих сферах;
- Застереження Міжнародної торгової палати про форс-мажор (Публікація ІСС № 650).

3. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ, ТЕРМІНИ ТА СКОРОЧЕННЯ

3.1 **Форс-мажорними обставинами (обставинами непереборної сили)** є надзвичайні та невідворотні обставини, що об'єктивно унеможливлюють виконання зобов'язань, передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами, а саме: загроза війни, збройний конфлікт або серйозна погроза такого конфлікту, включаючи але не обмежуючись ворожими атаками, блокадами, військовим ембарго, дії іноземного ворога, загальна військова мобілізація, військові дії, оголошена та неоголошена війна, дії суспільного ворога, збурення, акти тероризму, диверсії, піратства, безлади, вторгнення, блокада, революція, заколот, повстання, масові заворушення, введення комендантської години, карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України, експропріація, примусове вилучення, захоплення підприємств, реквізиція, громадська демонстрація, блокада, страйк, аварія, протиправні дії третіх осіб, пожежа, вибух, тривалі перерви в роботі транспорту, регламентовані умовами відповідних рішень та актами державних органів влади, закриття морських проток, ембарго, заборона (обмеження) експорту/імпорту тощо, а також викликані винятковими погодними умовами і стихійним лихом, а саме: епідемія, сильний шторм, циклон, ураган, торнадо, буревій, повінь, нагромадження снігу, ожеледь, град, заморозки, замерзання моря, проток, портів, перевалів, землетрус, блискавка, пожежа, посуха, просідання і зсув ґрунту, інші стихійні лиха тощо.

Форс-мажорними можуть бути визнані ті обставини, які не зазначені у вищенаведеному переліку, проте відповідають критеріям форс-мажорних згідно з положеннями п. 6.9 цього Регламенту, не суперечать законодавству України і узгоджені сторонами у договорі, контракті, угоді як такі, що звільняють їх від цивільно-правової відповідальності.

3.2. **Не вважаються форс-мажорними обставинами (обставинами непереборної сили)** фінансова та економічна криза, дефолт, зростання офіційного

та комерційного курсів іноземної валюти до національної валюти, недодержання/порушення своїх обов'язків контрагентом боржника, відсутність на ринку потрібних для виконання зобов'язання товарів, відсутність у боржника необхідних коштів тощо.

3.3. **Сертифікат (у певних договорах, законодавчих і нормативних актах згадується також як висновок, довідка, підтвердження) про форс-мажорні обставини** (обставини непереборної сили) **(далі – Сертифікат)** – документ, за затвердженими Президією ТПП України відповідними формами, який засвідчує настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), виданий ТПП України або регіональною торгово-промисловою палатою згідно з чинним законодавством, умовами договору (контракту, угоди тощо) та цим Регламентом.

3.4. **Уповноважений орган** – ТПП України або регіональна торгово-промислова палата, до якої звернувся Заявник зі зверненням про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

3.5. **Уповноважені особи** – співробітники ТПП України, співробітники регіональних торгово-промислових палат, які внесені до Реєстру уповноважених осіб із засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) та наділені повноваженнями щодо засвідчення відповідних обставин.

3.6. У цьому Регламенті застосовано такі скорочені назви, позначення та скорочення:

3.6.1. **Заява** – письмове звернення Заявника за встановленою формою.

3.6.2. **Заявник** – компанія, підприємство, організація, установа, фірма тощо або фізична особа, зареєстрована як особа, яка займається підприємницькою діяльністю або належить до незалежних професій (резиденти); міжнародна організація, іноземна компанія, підприємство, організація, фірма тощо або фізична особа, зареєстрована в країні заснування бізнесу як особа, яка займається підприємницькою діяльністю або належить до незалежних професій (нерезиденти), фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), для якої належне виконання зобов'язання (обов'язку) виявилося неможливим внаслідок впливу форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

3.6.3. **ТПП України** – Торгово-промислова палата України.

3.6.4. **Регіональні ТПП** – регіональні торгово-промислові палати.

4. РОЗМЕЖУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЇ ТПП УКРАЇНИ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ТПП

4.1. Торгово-промислова палата України відповідно до ст. 14 Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» здійснює засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) з усіх питань договірних відносин, інших питань, а також зобов'язань/обов'язків, передбачених законодавчими, відомчими нормативними актами та актами органів місцевого самоврядування, крім договірних відносин, в яких сторонами уповноваженим органом із засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) визначено безпосередньо регіональну ТПП.

4.2. ТПП України уповноважує регіональні ТПП засвідчувати форс-мажорні обставини з усіх питань, що належать до компетенції ТПП України, **за винятком** засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), що стосуються зобов'язань за:
– умовами зовнішньоторговельних угод і міжнародних договорів України;
– умовами зовнішньоекономічних договорів, контрактів, типових договорів, угод, в яких безпосередньо передбачено віднесення такої функції до компетенції ТПП України;
– умовами договорів, контрактів, типових договорів, угод між резидентами України, в яких безпосередньо передбачено віднесення такої функції до компетенції ТПП України.

4.3. У випадку настання тимчасової неможливості виконання регіональною ТПП своєї функції із засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), зокрема, через відсутність уповноваженої особи, окупацію території, настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) тощо дану функцію виконує ТПП України або інша регіональна торгово-промислова палата, найближча за розташуванням, якщо це не суперечить умовам договору, контракту, угоди тощо між сторонами, або за письмовою угодою сторін.

5. РЕЄСТР СЕРТИФІКАТІВ ПРО ФОРС-МАЖОРНІ ОБСТАВИНИ (ОБСТАВИНИ НЕПЕРЕБОРНОЇ СИЛИ), РЕЄСТР УПОВНОВАЖЕНИХ ОСІБ

5.1. ТПП України веде єдиний Реєстр сертифікатів, виданих ТПП України та регіональними ТПП (Реєстр сертифікатів), про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) та Реєстр уповноважених осіб.

5.2. Ведення Реєстру сертифікатів і Реєстру уповноважених осіб, передбачених ст.ст. 5.1, 5.5 цього Регламенту, здійснює Дирекція правового забезпечення діяльності ТПП України.

5.3. Для внесення Сертифіката про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) до Реєстру сертифікатів, встановлюються такі вимоги:

5.3.1. Уповноважена особа ТПП України /регіональної ТПП після розгляду заяви, зобов'язана зареєструвати інформацію для оформлення Сертифіката в Реєстрі сертифікатів для присвоєння йому реєстраційного номера.

5.3.2. Реєстраційний номер Сертифіката складається з трьох груп цифр (наприклад: 5301-18-0027), де:
- перша група цифр означає індекс відповідної Торгово-промислової палати згідно з Додатком № 10 до Регламенту;
- друга група – останні цифри поточного року, в якому оформлюється Сертифікат;
- третя група – порядковий номер Сертифіката.

5.3.3. На початку кожного календарного року порядковий номер Сертифіката починається з номеру 1 (один).

5.3.4. Після оформлення оригіналу Сертифіката відповідно до вимог п. 6.11. цього Регламенту уповноважена особа ТПП України /регіональної ТПП до отримання оригіналу Сертифіката Заявником зобов'язана депонувати копію в електронній формі до Реєстру сертифікатів для зберігання протягом 4 (чотирьох) років.

5.4. Інформацію про внесені до Реєстру сертифікати може бути надано за заявою сторони за договором, контрактом, угодою, відповідного державного органу, якому законодавством України надано право отримання копій, витягів та/або вилучення документів.

5.5. Реєстр сертифікатів про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) обмежений для публічного доступу і підлягає використанню виключно для цілей внутрішнього обліку та контролю документів, виданих у системі ТПП України.

5.6. ТПП України веде єдиний Реєстр уповноважених осіб із засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) (Реєстр уповноважених осіб), до якого вносяться прізвище, ім'я, по батькові такої особи, посада в ТПП України/в регіональній ТПП, знання мов, зразок підпису. Звільнення з посади тягне автоматичнее виключення з Реєстру уповноважених осіб.

5.7. До Реєстру уповноважених осіб вносяться фахівці з вищою юридичною освітою та досвідом практичної роботи в юридичній сфері не менше 3 років, які мають свідоцтво про проходження відповідного курсу навчання в ТПП України, уповноважені відповідно до наказу Торгово-промислової палати України або регіональної ТПП на виконання функціональних обов'язків. ТПП України може встановлювати додаткові вимоги до кваліфікації щодо знання мов, досвіду юридичної діяльності в певних галузях, зовнішньоекономічній і міжнародній сферах.

5.8. ТПП України забезпечує регіональні ТПП методичними матеріалами, а також проводить навчання фахівців регіональних ТПП і підвищення кваліфікації осіб, допущених до розгляду заяв із засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

6. ПОРЯДОК ЗАСВІДЧЕННЯ ФОРС-МАЖОРНИХ ОБСТАВИН (ОБСТАВИН НЕПЕРЕБОРНОЇ СИЛИ)

6.1. Підставою для засвідчення форс-мажорних обставин є наявність однієї або більше форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), перелічених у ст. 14-1 Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» в редакції від 02.09.2014 року, а також визначених сторонами за договором, контрактом, угодою, типовим договором, законодавчими, відомчими та/чи іншими нормативними актами, які вплинули на зобов'язання таким чином, що унеможливили його виконання у термін, передбачений відповідно договором, контрактом, угодою, типовим договором, законодавчими та/чи іншими нормативними актами.

6.2. Форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) засвідчуються за зверненням суб'єктів господарської діяльності та фізичних осіб по кожному окремому договору, окремим податковим та/чи іншим зобов'язанням/обов'язком, виконання яких настало згідно з умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів і виконання яких стало неможливим через наявність зазначених обставин.
До кожної окремої заяви додається окремий комплект документів.

6.3. Заява за встановленою ТПП України формою про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) (Додатки №№ 1, 2, 3, 4 до Регламенту) подається за підписом керівника підприємства, організації та з відбитком печатки підприємства, або за його дорученням – довіреною особою. Заява фізичної особи подається за її підписом особисто або за її дорученням – довіреною особою.

6.3.1. У заяві, зокрема, зазначається, які саме зобов'язання за договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом не можуть бути виконані у встановлений термін внаслідок настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) з посиланням і наданням доказів таких обставин, початок їх виникнення і термін дії, які на думку Заявника унеможливили виконання цих зобов'язань у встановлений договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом термін та інші відповідні відомості. У заяві зазначаються також телефонні номери для зв'язку, електронна адреса, спосіб отримання Сертифіката (особисто, через уповноважену особу, кур'єрською чи звичайною поштою тощо).

6.4. Для засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) встановлюються наступні вимоги:

6.4.1. **Суб'єкти господарювання та фізичні особи (громадяни України, іноземці, особи без громадянства) за договірними зобов'язаннями** надають разом із заповненою заявою встановленої форми документи, передбачені в цій формі заяви (Додаток № 1 до Регламенту).

6.4.2. **Суб'єкти малого підприємництва для отримання безкоштовно Сертифіката про засвідчення форс-мажорних обставин,** незалежно від підстави виникнення зобов'язання (договірні зобов'язання, сільгоспвиробники, податкові зобов'язання тощо), разом із заповненою заявою встановленої форми, крім вказаних у ній документів, додатково надають документи, що підтверджують їх статус Заявника як суб'єкта малого підприємництва, відповідно до вимог, встановлених статтею 55 Господарського кодексу України.

6.4.3. **Суб'єкти господарювання для отримання Сертифіката про засвідчення форс-мажорних обставин за податковими зобов'язаннями** надають разом із заповненою заявою встановленої форми документи, передбачені в цій формі заяви (Додатки №№ 2, 3 до Регламенту).
Суб'єкти господарювання для отримання Сертифіката про засвідчення форс-мажорних обставин, за зобов'язаннями (обов'язками), передбаченими законодавчими та іншими нормативними актами, надають разом із заповненою заявою встановленої форми документи, передбачені цією формою заяви (Додаток № 4 до Регламенту).

6.4.4. Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) разом із другим екземпляром підписаного сторонами акта виконаних робіт надсилається Заявнику за поштовою адресою, зазначеною в заяві, або видається представнику Заявника, уповноваженій особі, особисто (за наявності належним чином оформленої довіреності з повноваженнями на отримання Сертифіката та підписання акта виконаних робіт) після надходження підтвердження про оплату послуги із засвідчення форс-мажорних обставин і підписання акта наданих послуг.

6.5. Тягар доказування настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) покладений на Заявника.
Заявник несе відповідальність за повне та належне оформлення встановленої форми заяви для відповідної категорії Заявників, достовірність викладених фактів, наданих документів, доказів, даних, вірність завірених ним копій згідно з чинним законодавством України.
Неналежне та неповне оформлення встановленої форми заяви для відповідної категорії Заявників та\або ненадання документів, передбачених у цій заяві, є підставою для відкладення розгляду заяви для можливості надання додаткових пояснень, документів, доказів тощо, з повідомленням про це Заявника письмово.

6.6. Уповноважена особа приймає до розгляду заяви з доданим до неї повним відповідним комплектом документів, що пройшли вхідну реєстрацію з присвоєнням реєстраційного номера в ТПП України/регіональній ТПП.

6.7. Заява підлягає розгляду залежно від складності та обсягу документів протягом семи робочих днів із дня звернення суб`єкта господарської діяльності та протягом двадцяти одного робочого дня – з дня звернення фізичної особи.

6.8. Уповноважена особа ТПП України/регіональної ТПП має право:
– вимагати від Заявника подання оригіналів документів для огляду, додаткових даних, документів, пояснень, доказів настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) і т.ін.;
– відкласти розгляд заяви, максимально на двадцять один робочий день для можливості надання Заявником додаткових пояснень, документів, доказів тощо, повідомивши Заявника про це письмово за встановленою формою;
– прийняти рішення щодо оформлення відмови, у разі ненадання Заявником після встановленого терміну додаткових пояснень, документів, доказів тощо, повідомивши Заявника про це письмово за встановленою формою;
- повернути Заявнику документи без розгляду на підставі відповідного звернення протягом семи робочих днів з дня надходження заяви про зазвідчення засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

6.9. Надані Заявником документи для засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) мають свідчити про:
– надзвичайність таких обставин (носять винятковий характер і знаходяться за межами впливу сторін);
– непередбачуваність обставин (їх настання або наслідки неможливо було передбачити, зокрема на момент укладення відповідного договору, перед терміном настанням зобов'язання або до настання відповідного обов'язку);
– невідворотність (непереборність) обставин (неминучість події/подій та/або її/їх наслідків);
– причинно-наслідковий зв'язок між обставиною/подією і неможливістю виконання Заявником своїх конкретних зобов'язань (за договором, контрактом, угодою, законом, нормативним актом, актом органів місцевого самоврядування тощо).

6.10. За результатами розгляду заяви і наданих документів та прийняття рішення уповноваженою особою щодо можливості засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) за наявністю підстав, видає Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили).
Доступ до Сертифікатів та документів, які стали підставою для видачі Сертифікатів, надання відмов, відкладення розгляду заяви, є обмеженим. Інформація про видані Сертифікати та документи, на підставі яких вони виготовлені, є обмеженою для публічного доступу і може бути надана державним органам та посадовим особам на підставі відповідної ухвали суду.

6.11. Вимоги до оформлення та видачі Сертифіката про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили):

6.11.1 Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) викладається українською мовою за встановленою відповідною формою (Додатки № 5,6,7,8 до цього Регламенту).

6.11.2. Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) оформлюється на бланку, який має зображення емблеми у вигляді жезлу Меркурія та найменування відповідної ТПП на українській та англійській мовах. Для виготовлення бланку використовується аркуш паперу формату А4.

6.11.3. Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) підлягає обов'язковій реєстрації в Реєстрі сертифікатів відповідно до вимог п. 5.3. цього Регламенту.

6.11.4. Якщо текст Сертифіката про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) перевищує одну сторінку, він роздруковується на одному аркуші з обох боків, з нумерацією з другої сторінки.

6.11.5. Якщо текст Сертифіката про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) перевищує один аркуш (дві сторінки), він роздруковується на додаткових аркушах, з обох боків кожного аркуша з обов'язковою нумерацією всіх сторінок. У цьому разі ліві верхні кути такого Сертифіката загинаються на протилежний бік, скріплюються степлером та печаткою відповідної ТПП.

6.11.6. Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) підписується уповноваженою особою, яка прийняла рішення про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), і першим віце-президентом або віце-президентом ТПП України /президентом, першим віце-президентом або віце-президентом регіональної ТПП.

6.11.7. На Сертифікаті про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) проставляється печатка ТПП України /регіональної ТПП на підпис першого віце-президента або віце-президента ТПП України /президента, першого віце-президента або віце-президента регіональної ТПП, який підписав такий Сертифікат.

6.11.8. Оригінал Сертифіката про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) оформлюється в двох автентичних екземплярах, один з яких підлягає видачі Заявнику, а другий екземпляр підлягає зберіганню протягом 4 (чотирьох) років в ТПП України /регіональній ТПП, яка видала такий Сертифікат.

6.12. Якщо Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) виданий щодо обставин, які на момент його видачі тривають та період дії яких встановити неможливо, Заявник після закінчення дії таких обставин має

право звернутися до ТПП України /регіональної ТПП для засвідчення форс-мажорних обставин за подальший період з дня, наступного за датою видачі Сертифіката до дня їх закінчення.
Засвідчення форс-мажорних обставин (обставини непереборної сили) у такому випадку проводиться на загальних засадах відповідно до цього Регламенту.

6.13. За бажанням Заявника, зазначеним у заяві, Сертифікат може бути видано додатково іноземною мовою (мовою договору, контракту, угоди). У такому випадку уповноважена особа складає Сертифікат українською мовою, а також іноземною мовою, зазначеною Заявником у заяві. Текст Сертифіката іноземною мовою роздруковується на зворотній стороні складеного українською мовою Сертифіката. Обидва тексти мають однакову юридичну силу, у разі розбіжностей у їх тлумаченні переважну силу має текст, викладений українською мовою.
Якщо зміст Сертифіката займає більше ніж 1 (одну) сторінку друкованого тексту, текст Сертифіката іноземною мовою роздруковується окремо від складеного українською мовою. Обидва документи прошиваються, пронумеровуються, скріплюються печаткою ТПП України /регіональної ТПП, яка видає такий Сертифікат.

6.14. У разі, якщо за результатом розгляду заяви і наданих документів вбачається, що форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) недостатньо обґрунтовані або відсутні підстави/умови для засвідчення (передбачені пп. 6.5, 6.9 Регламенту) і т.п., ТПП України/регіональна ТПП надсилає Заявникові відповідь про відкладення розгляду заяви для можливості надання додаткових пояснень, документів, доказів тощо або про відмову в засвідченні форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) за встановленою формою (Додаток № 9 до Регламенту).

6.15. У разі отримання відмови в засвідченні форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), Заявник вправі повторно звернутись до ТПП України/регіональної ТПП після виправлення недоліків.

6-1. ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК, ОПИСОК. ВИДАЧА ДУБЛІКАТІВ ТА КОПІЙ.

6-1.1. У випадку виявлення у тексті Сертифіката про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) помилки, описки або інші помилки аналогічного характеру, Заявник має право на протязі 30 календарніх днів (60 календарних днів для суб'єктів господарювання, які розташовані в зоні проведення антитерористичної операції) з дня отримання Сертифіката письмово звернутися до ТПП України/регіональної ТПП, яка видала Сертифікат, з заявою про виправлення помилки, описки або іншої помилки аналогічного характеру. До листа додається оригінал виданого Сертифіката.

6-1.2. Уповноважена особа, яка підписала Сертифікат, протягом 3 робочих днів з дня, наступного після отримання звернення, виправляє помилки або описки у

Сертифікаті та видає Заявнику новий Сертифікат під тим же номером та тією ж датою без помилок та/або описок. Оригінал Сертифіката з помилками або описками анулюється, про що на ньому здійснюється відповідний надпис «анульований» і залишається в ТПП України/регіональній ТПП.
У разі відсутності в ТПП України/регіональній ТПП, яка видала даний Сертифікат, уповноваженої особи, яка його підписала, та/або керівника, який підписав цей Сертифікат, новий Сертифікат з виправленими помилками та/або описками, тощо підписується відповідно іншою/новою уповноваженою особою та іншим/новим керівником відповідної ТПП. Відомості про видачу виправленого Сертифіката вносяться до єдиного Реєстру сертифікатів.

6-1.3. У разі втрати, зіпсування або пошкодження оригіналу Сертифіката Заявник має право письмово звернутись до відповідної ТПП, яка видала Сертифікат, за отриманням його дубліката. Уповноважена особа, отримавши заяву про видачу дубліката, протягом 3 (трьох) робочих днів з дня, наступного після отримання звернення, перевіряє наявність у Реєстрі сертифікатів відомостей про виданий Сертифікат та видає його дублікат. На дублікаті Сертифіката робиться відмітка про те, що він є дублікатом оригіналу. Відомості про видачу дубліката вносяться до єдиного Реєстру сертифікатів.
У разі відсутності в ТПП України /регіональній ТПП, яка видала даний Сертифікат, уповноваженої особи, яка його підписала, та/або керівника, який підписав цей Сертифікат, дублікат такого Сертифіката підписується іншою/новопризначеною уповноваженою особою та іншим/новообраним керівником відповідної ТПП. Відомості про видачу дубліката Сертифіката вносяться до Реєстру Сертифікатів.

6-1.4. Заявник має право отримати копію Сертифіката, завірену уповноваженим органом, який видав Сертифікат. Для цього Заявник звертається відповідно до ТПП України/регіональної ТПП із заявою, у якій зазначає необхідну кількість копій. Уповноважена особа, отримавши заяву про видачу копії/копій Сертифіката, на протязі не більше ніж 2 (двох) робочих днів, перевіряє наявність відомостей про виданий Сертифікат, та готує його копії у необхідній кількості примірників. На копії Сертифіката ставиться відмітка «копія» та «з оригіналом згідно».

7. ТАРИФИ, ПОРЯДОК ЇХ ЗАТВЕРДЖЕННЯ

7.1. Засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) належить до статутних функцій Торгово-промислової палати України, регіональної ТПП, послуги з надання якої здійснюються відповідно до затверджених тарифів.

7.2. Відповідно до затверджених тарифів замовник здійснює оплату послуг, пов'язаних із:
- розглядом заяви і наданих документів;

- засвідченням форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) та видачею Сертифіката про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили);
- видачею додатково Сертифіката іноземною мовою, за бажанням Заявника.

7.3. Надання послуг здійснюється у звичайному або терміновому режимі (за бажанням Заявника).

7.4. При терміновому режимі розгляду заяви і наданих документів та видачі Сертифіката вартість послуги визначається з урахуванням коефіцієнта «2».

7.5. При видачі додатково Сертифіката іноземною мовою у звичайному режимі застосовується коефіцієнт «3».

7.6. При терміновому режимі видачі Сертифіката додатково іноземною мовою, вартість послуги визначається з урахуванням коефіцієнта «5».

8. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ

8.1. Уповноважена особа несе одноособово відповідальність за рішення щодо засвідчення форс-мажорних обставин/відмови у його видачі. Керівник ТПП України, регіональної ТПП, що підписав Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) несе разом з уповноваженою особою відповідальність за дотримання Регламенту і належне оформлення Сертифікатів (висновків) про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили).

8.2. Координацію щодо виконання цього Регламенту в системі ТПП України, ведення Реєстру сертифікатів та Реєстру уповноважених осіб, організація навчання, стажування, підвищення кваліфікації, проведення семінарів для уповноважених осіб із засвідчення форс-мажорних обставин здійснює директор Дирекції правового забезпечення діяльності ТПП України.